

NACIONALNI CENTAR ZA VANJSKO
VREDNOVANJE OBRAZOVANJA

Identifikacijska
naljepnica
PAŽLJIVO NALIJEPI TI

HRVATSKI JEZIK

viša razina
ŠKOLSKI ESEJ

HRV A IK-2 D-S011

HRVA.11.HR.R.K2.08

0256

12

Hrvatski jezik

Školski esej

Prazna stranica

HRV A IK-2 D-S011

99

OPĆE UPUTE

Pred Vama su ispitni materijali za usporedni školski esej iz Hrvatskog jezika.
Za pisanje školskog eseja predviđeno je 160 minuta bez stanke.
Pozorno pročitajte sve upute i slijedite ih.

U ovoj knjižici nalazi se **jedan** zadatak otvorenog tipa.
Pozorno pročitajte zadatak i pripadajuće tekstove.

Način pisanja

Školski esej pišite na **listu za školski esej**.

Obvezno pišite pisanim slovima, uredno i čitko.

Obvezno pišite crnom ili plavom kemijskom olovkom ili nalivperom.

List za koncept predviđen je kao pomoćni list i on se **ne će bodovati**.

Rabite ga kao pomoć u oblikovanju i pisanju školskog eseja tako da na njemu osmislite školski esej, a zatim ga čitko napišite na **list za školski esej**.

Bodovanje

Školski esej treba imati od **400** do **600** riječi. **Školski esej koji ima manje riječi od propisanog ne će se bodovati.** Školski esej pisan velikim tiskanim slovima i neuredno ili nečitko napisan ne će se vrjednovati ni bodovati.

Ne će se vrjednovati ni bodovati školski esej čiji je sadržaj neprimjeren i odudara od pravila za posebne situacije vrjednovanja propisane *Ispitnim katalogom za državnu maturu iz Hrvatskog jezika*.

Sve **smjernice za pisanje** morate uvrstiti u svoj školski esej.

Redoslijed ponuđenih smjernica ne obvezuje Vas u oblikovanju školskog eseja.

Bodovat će se poznavanje i razumijevanje teksta, povezanost teksta i uporaba hrvatskog jezika.

Želimo Vam puno uspjeha!

Ova ispitna knjižica ima 8 stranica, od toga 3 prazne.

HRV A IK-2 D-S011

99

Hrvatski jezik

Školski esej

Pred Vama se u okvirima nalaze ulomak iz pripovijetke *Preobrazba* Franza Kafke i ulomak iz drame *Gospoda Glembajevi* Miroslava Krleža.

Pozorno ih pročitajte.

Slijede **upute** i **smjernice za pisanje** školskog esejja.

Pozorno ih pročitajte.

Prvi tekst

Franz Kafka, *Preobrazba*

Dok je tako glavinjao da sabere svu snagu za bijeg, nije otvarao oči; u svojoj tuposti nije uopće mislio ni na kakav spas osim na trčanje; i gotovo je već zaboravio da su mu na raspolaganju zidovi, koji su ovdje doduše bili zagrađeni brižno rezbarenim namještajem punim šiljaka i oštrica – i tada doleti nešto, lako bačeno, tik do njega i otkotrlja se do njega. Bila je to jabuka; a odmah nakon nje doleti i druga; Gregor užasnuto zastane; bilo bi besmisleno trčati dalje, jer ga je otac odlučio bombardirati. Iz zdjele s voćem na kredencu napunio je džepove i bacao jabuku za jabukom, prethodno ne ciljajući. Te male crvene jabuke kotrljale su se kao naelektrizirane posvuda po podu i sudarale se. Slabo bačena jabuka dodirne Gregorova leđa, ali se otkotrlja dalje. Druga, bačena odmah nakon nje, naprosto se zabila u Gregorova leđa; Gregor se htio odvući dalje, kao da će iznenadna nevjerojatna bol nestati ako promijeni mjesto; ali osjećao se kao prikovan i ispruži se, potpuno izbezumljen.

HRV A IK-2 D-S011

Hrvatski jezik

Školski esej

Drugi tekst

Miroslav Krleža, *Gospoda Glembajevi*

LEONE: Ja sam ti već rekao da ne vičeš na mene! Ta žena upropaštava te moralno i materijalno već godinama na moju ličnu sramotu! Ja se već godinama stidim zbog tebe, godinama me nema u mojem roditeljskom domu: ti si ruglo i skandal čitavoga grada.

GLEMBAY: Šuti! Ako progovoriš još samo jednu riječ, ja ću te...

LEONE: Ne ću da šutim! Na to sam se već godinama spremao, da ti to kažem! Ona je šarmantna! Zar ti misliš, da onaj blesan Oberleutnant Ballocsanszky dolazi u ovu kuću zbog tvoga bridgea ili zbog toga, jer je i njega gospođa barunica šarmirala? Ti si se dao šarmirati od jedne bludnice i svi mi moramo gledati u zemlju od stida godinama...

GLEMBAY *poviče izvan sebe u najvišem registru upravo već bezglasno*: Wa-a-as?¹
(...)

GLEMBAY: Wa-as? Du, so, deinem Vater?² Kuš...

Zaprepastio se, zamaglilo mu se od bijesa i on se furiozno oborio na Leona; u tren oka, još prije no što se Leone snašao, on ga je svom snagom pljusnuo po obrazu. Ta pljuska rasplamsala je u njemu neki divlji elementarni prostački bijes, i on je pljusnuo Leona još jedamput svom snagom, tako da je ovaj, uzmaknuvši dva koraka instinktivno, zapeo o jedan šaukelštul³ i izgubivši ravnotežu posrnuo.

¹ Šta-a-a?

² Šta-a? Ti, tako svojem ocu?

³ *šaukelštul* (njem.) – stolac za ljuljanje

HRV A IK-2 D-S011

Hrvatski jezik

Školski esej

UPUTE

Školski esej mora biti napisan na **listu za školski esej**.

Školski esej mora biti napisan čitko, pisanim slovima i crnom ili plavom kemijskom olovkom ili nalivperom.

Svoj školski esej oblikujte kao zaokruženu cjelinu s **uvodom, razradbom i zaključkom**.

Školski esej treba imati od **400** do **600** riječi.

Pazite da Vaš školski esej bude **pravopisno i gramatički točan**.

Sve **smjernice za pisanje** morate uvrstiti u svoj školski esej.

Redoslijed ponuđenih smjernica ne obvezuje Vas u oblikovanju školskog eseja.

Smjernice za pisanje školskog eseja

Predstavite djela iz kojih su polazni tekstovi i smjestite ih u razdoblje u kojem su nastala.

Smjestite polazne tekstove u sadržajni kontekst djela. Portretirajte likove Gregora Samse i Leonea Glembaja u cjelini djela.

Usporedite odnos očeva i sinova u polaznim tekstovima i oprimjerite citatima. Objasnite njihovo ponašanje i potkrijepite primjerima iz ulomaka i/ili cjeline djela. Prokomentirajte funkciju stvaralačkih postupaka u prikazu odnosa među likovima u polaznim tekstovima (primjerice, dijaloga, tona, gesta, mimike, pokreta likova i sl.) i potkrijepite citatima.

Usporedite likove Gregora Samse i Leonea Glembaja s obzirom na njihov položaj u obitelji. Prokomentirajte kako se Gregor i Leone odupiru krivnji, strahu i nemoći.

HRV A IK-2 D-S011

Hrvatski jezik

Prazna stranica

HRV A IK-2 D-S011

99

Hrvatski jezik

Prazna stranica

HRV A IK-2 D-S011

99